



Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό  
τόμος 2 (1), 67 - 72  
Δημοσιεύτηκε: 15 Ιουνίου 2004

Inquiries in Sport & Physical Education  
Volume 2 (1), 67 - 72  
Released: June 15, 2004



---

## Ο Αθλητικός Προσανατολισμός Αθλητών Καλαθοσφαίρισης σε Καρότσι

Γεωργία Μαγγουρίτσα, Δημήτριος Κοκαρίδας, Μαρία Χασσάνδρα,  
Στέφανος Πέρκος, Στυλιανός Τσάπατος, & Ανδρέας Ντάβος.  
ΤΕΦΑΑ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

---

### Περίληψη

Σκοπός της έρευνας ήταν να εξεταστεί ο αθλητικός προσανατολισμός αθλητών καλαθοσφαίρισης σε καρότσι από την άποψη της προδιάθεσης για επίτευξη προσωπικών στόχων, της προδιάθεσης για νίκη και της ανταγωνιστικότητας. Στην έρευνα συμμετείχαν 45 αθλητές καλαθοσφαίρισης σε αναπηρικό καρότσι από διαφορετικές ομάδες του ελληνικού εθνικού πρωταθλήματος. Συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο αθλητικού προσανατολισμού (Gill & Deeter, 1988), το οποίο αξιολογεί τα αποτελέσματα για τρεις παράγοντες: την ανταγωνιστικότητα, την προδιάθεση κατάκτησης προσωπικών στόχων και την προδιάθεση για νίκη. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν χαμηλά επίπεδα της ανταγωνιστικότητας και της επίτευξης προσωπικών στόχων και μέτρια επίπεδα προσανατολισμού στη νίκη. Με βάση τα αποτελέσματα σχετικά με τον αθλητικό προσανατολισμό των καλαθοσφαιριστών σε καρότσι, έγιναν περαιτέρω προτάσεις για τη διαμόρφωση αποτελεσματικότερων προγραμμάτων άσκησης.

Λέξεις κλειδιά: *προδιάθεση κατάκτησης προσωπικών στόχων, προδιάθεση νίκης, ανταγωνιστικότητα*

---

### Sport Orientation of Wheelchair Basketball Athletes

Georgia Magouritsa, Dimitrios Kokaridas, Maria Hassadra,  
Stefanos Perkos, Stylianos Tsapatos, & Andreas Davos  
Department of Physical Education and Sport Science, University of Thessaly, Hellas

### Abstract

The purpose of this study was to examine sport motivation of wheelchair basketball athletes in terms of win orientation, goal orientation and competitiveness. Participants were 45 male wheelchair basketball players from different teams of the Greek National Championship. They completed the Sport Orientation Questionnaire (Gill & Deeter, 1988), which assesses scores for three factors: competitiveness, goal orientation and win orientation. The results of the study revealed low levels of competitiveness and goal orientation along with a moderate level of win orientation. Based on the findings concerning sport orientation of wheelchair basketball athletes, further recommendations were made for the formulation of more effective goal-setting programs.

Keywords: *sport orientation, wheelchair basketball, athletes*

---

## Εισαγωγή

Ο αθλητισμός αντιπροσωπεύει μια σημαντική οδό για την ανάπτυξη των θετικών ψυχολογικών και φυσιολογικών χαρακτηριστικών των ατόμων με ειδικές ανάγκες (Auxter, Pyfer & Huettig, 2001; Wyeth, 1989). Η συμμετοχή ατόμων με αναπηρίες στον αθλητισμό έχει αποτελέσει το επίκεντρο πολλών ερευνών (Sherrill, 1998; White & Duda, 1993; Brasile & Hedrick, 1991). Ωστόσο, οι αθλητές με ειδικές ανάγκες έχουν αντιπροσωπευθεί ανεπαρκώς στην έρευνα αθλητικής ψυχολογίας, λόγω της αδιάφορης και αρνητικής στάσης απέναντι στις αθλητικές ευκαιρίες για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, η οποία περιορίζει τις ερευνητικές προσπάθειες, τη χρηματοδότηση και την αφοσίωση των προπονητών, των αθλητικών ψυχολόγων και των αθλητών (Martin, Adams - Mushett & Smith, 1994; Wyeth, 1989).

Μια πρόσφατη ανασκόπηση της βιβλιογραφίας έδειξε ότι οι ερευνητές άρχισαν να επικεντρώνονται στην εξέταση των κοινωνικό-ψυχολογικών χαρακτηριστικών των αθλητών με ειδικές ανάγκες (Martin, Eklund & Adams - Mushett, 1997; Martin & Adams - Mushett, 1996; Cox & Davis, 1992; Brasile, Kleiber & Harmisch, 1991; Sherrill & Rainbolt, 1988). Η προσοχή τους στράφηκε σε κοινά θέματα όπως η αυτοεικόνα, η κοινωνική υποστήριξη, η διάθεση και το άγχος, η αθλητική ταυτότητα, και οι ψυχολογικές ικανότητες των αθλητών.

Στον τομέα του αθλητισμού με αναπηρικό καρότσι οι έρευνες εστίασαν σε θέματα όπως η κοινωνικοποίηση, ο αυτοσεβασμός, το επίπεδο ικανότητας, οι μεμονωμένες αντιλήψεις για την υγεία και την ευημερία και οι πηγές πίεσης και άγχους που βιώνονται από τους αθλητές σε αναπηρικό καρότσι (Campbell & Jones, 2002; Williams & Kolkka, 1998; Campbell & Jones, 1997; Perreault & Marisi, 1997; Campbell & Jones, 1994). Σύμφωνα με τη Sherrill et al. (1990), οι αθλητές με αναπηρία τείνουν να είναι περισσότερο ευτυχημένοι και να έχουν καλύτερη διάθεση από τους μη αθλητές με αναπηρία. Οι αθλητές σε αναπηρικό καρότσι επιδεικνύουν ένα θετικότερο προφίλ με λιγότερη ένταση, κατάθλιψη, θυμό και σύγχυση από τους μη συμμετέχοντες (Campbell & Jones, 1994). Ο αθλητισμός δίνει στους συμμετέχοντες σε αναπηρικό αμαξίδιο μια ευκαιρία να κοινωνικοποιηθούν και εκθέτει τους αθλητές στα θετικά πρότυπα ρόλου που καταδεικνύουν τη διαφορά μεταξύ του «έχω μία αναπηρία» και «είμαι ανάπηρος» (Porretta, 1995). Από τα ανωτέρω, είναι προφανές ότι η αθλητική συμμετοχή έχει μια θετική επίδραση στα κοινωνικο-ψυχολογικά χαρακτηριστικά των ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο.

Ωστόσο, λίγα είναι ακόμα γνωστά για την έννοια και τη σημασία που ο αθλητισμός κατέχει στη

ζωή των ατόμων με κινητικές αναπηρίες. Εξαιτίας του γεγονότος ότι η καλαθοσφαίριση σε αναπηρικό καρότσι είναι πιθανώς το πιο δημοφιλές άθλημα για τα άτομα αυτά, περαιτέρω έρευνα απαιτείται για να εξετάσει τον αθλητικό προσανατολισμό των αθλητών καλαθοσφαίρισης σε αναπηρικό αμαξίδιο.

Οι Martin, Adams - Mushett και Smith (1994) εξέτασαν το αθλητικό κίνητρο εφήβων κολυμβητών με αναπηρίες με τη χρησιμοποίηση του ερωτηματολογίου αθλητικού προσανατολισμού (Gill & Deeter, 1988) που παρέχει πληροφορίες για τρεις παράγοντες: την ανταγωνιστικότητα, την προδιάθεση κατάκτησης προσωπικών στόχων και την προδιάθεση για νίκη. Η ανταγωνιστικότητα είναι η εσωτερική επιθυμία που παρακινεί τον κάθε αθλητή να προσπαθήσει για την επιτυχία και την ικανοποίηση στον αθλητισμό. Ο προσανατολισμός στόχου είναι η προδιάθεση του αθλητή να εστιάσει σε συγκεκριμένους στόχους απόδοσης όπως η επίτευξη ενός προσωπικού καλύτερου αποτελέσματος. Η προδιάθεση για νίκη είναι η τάση να προσπαθήσει για κοινωνικά συγκριτικούς στόχους όπως η νίκη ενός παιχνιδιού.

Η εξέταση του αθλητικού προσανατολισμού παρέχει τις πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο οι αθλητές κατευθύνουν τα κίνητρά τους (Gill, 1993; Weiss & Chaumeton, 1993). Η γνώση της προδιάθεσης κατάκτησης προσωπικών στόχων και της προδιάθεσης για νίκη των αθλητών μπορεί να βοηθήσει τους προπονητές στην κατάρτιση απο τελεματικότερων προγραμμάτων προπόνησης (Gill & Deeter, 1988). Παρ' όλο που οι θεωρητικές βάσεις των προσωπικών και αγωνιστικών στόχων (Duda, 1992) και της προδιάθεσης κατάκτησης προσωπικών στόχων και της προδιάθεσης για νίκη (Gill & Deeter, 1988) είναι διαφορετικές, και οι δύο δίνουν σημαντικές πληροφορίες για τα κίνητρα των αθλητών (Weiss & Chaumeton, 1993). Οι White και Duda (1993) εξετάζοντας τους προσωπικούς και αγωνιστικούς στόχους αθλητών σε καρότσι τόνισαν την ανάγκη για τους προπονητές και τους αθλητικούς ψυχολόγους να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο οι αθλητές θέτουν τους στόχους τους, για την διαμόρφωση προγραμμάτων προπόνησης που συμβαδίζουν με τους στόχους των αθλητών. Στην περίπτωση που οι αθλητές καλαθοσφαίρισης σε αναπηρικό καρότσι επενδύουν σημαντικά στην συμμετοχή τους στον αθλητισμό, οι προπονητές των αθλητών πρέπει να συνεχίσουν να παρέχουν προκλητικές, ανταγωνιστικές ευκαιρίες για την αθλητική τελειότητα και να αποφεύγουν να εκφράζουν χαμηλές προσδοκίες απόδοσης που μπορούν να είναι ψυχολογικά και αθλητικά επιβλαβής (Martin, Adams - Mushett & Smith, 1994; Horn & Lox, 1993).

Σκοπός αυτής της μελέτης ήταν να εξεταστούν

τα αθλητικά κίνητρα των αθλητών καλαθοσφαιριστών σε αναπηρικό αμαξίδιο από την άποψη της προδιάθεσης κατάκτησης προσωπικών στόχων, της προδιάθεσης για νίκη και της ανταγωνιστικότητας με το ερωτηματολόγιο αθλητικού προσανατολισμού (Gill & Deeter, 1988). Η περιγραφή του αθλητικού προσανατολισμού των αθλητών μπορεί να δώσει περισσότερα στοιχεία για την σπουδαιότητα που ο αθλητισμός έχει για τους αθλητές σε αναπηρικό καρότσι.

**Μέθοδος και Διαδικασία**

*Συμμετέχοντες*

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ήταν 45 ενήλικες άντρες ηλικίας 24-27 χρόνων (M = 25.5), όλοι αθλητές καλαθοσφαίρισης με καρότσι, οι οποίοι συμμετείχαν σε διαφορετικές ομάδες του Ελληνικού Πρωταθλήματος. Όλοι οι αθλητές συμμετείχαν στο άθλημα της καλαθοσφαίρισης 5-7 χρόνια.

*Διαδικασία*

Κάθε αθλητής συμπλήρωσε το ερωτηματολόγιο αθλητικού προσανατολισμού (Gill & Deeter, 1988). Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε 25 ερωτήσεις χωρισμένες σε τρεις υποενότητες που αξιολογούσαν τους εξής παράγοντες: α) την ανταγωνιστικότητα, την εσωτερική επιθυμία που παρακινεί τον κάθε αθλητή να ανταγωνιστεί στον αθλητισμό για να πετύχει (13 ερωτήσεις). β) την προδιάθεση κατάκτησης προσωπικών στόχων, δηλαδή την προδιάθεση του αθλητή να επικεντρωθεί σε συγκεκριμένους προσωπικούς στόχους που θέτει στο άθλημα στο οποίο συμμετέχει (6 ερωτήσεις) γ) την προδιάθεση για νίκη, την τάση του αθλητή να επιδιώκει την νίκη σε κάθε αγώνα (6 ερωτήσεις). Οι απαντήσεις δόθηκαν σε κλίμακα από το 1 (συμφωνώ απόλυτα), έως το 5 (διαφωνώ απόλυτα), για κάθε ερώτηση (Παράρτημα). Τρία διαφορετικά σκορ υπολογίστηκαν, ένα για κάθε προσανατολισμό. Σκορ που πλησιάζουν στο 1 δείχνουν υψηλό-

τερο προσανατολισμό σε σχέση με σκορ που πλησιάζουν στο 5, για κάθε προσανατολισμό. Οι ερευνητές έδωσαν προφορικές οδηγίες πριν από την ολοκλήρωση του ερωτηματολογίου και ήταν παρόντες κατά τη διάρκεια ολόκληρης της διαδικασίας για να παρέχουν οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες που απαιτήθηκαν από τους αθλητές.

Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας έδειξε ότι το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Προηγούμενες έρευνες όπου το ερωτηματολόγιο του αθλητικού προσανατολισμού εφαρμόστηκε τόσο σε αθλητές με αναπηρία (Martin, Adams-Mushett & Smith, 1995), όσο και σε αθλητές χωρίς αναπηρία (Gill & Dzewaltowski, 1988; Kang, Gill, Acevedo & Deeter, 1990; Martin & Gill, 1991) έδειξαν υψηλό δείκτη αξιοπιστίας και εγκυρότητας του ερωτηματολογίου.

**Αποτελέσματα**

Τα περιγραφικά στοιχεία των απαντήσεων καθώς και οι δείκτες αξιοπιστίας παρουσιάζονται στον πίνακα 1. Οι δείκτες αξιοπιστίας (Cronbach α) για κάθε υποκλίμακα του ερωτηματολογίου υποδηλώνουν υψηλή εσωτερική συνοχή (α = .89, α = .84 και α = .86 για την ανταγωνιστικότητα, την προδιάθεση κατάκτησης προσωπικών στόχων και την προδιάθεση για νίκη, αντίστοιχα).

Για να εξεταστούν οι διαφορές των απαντήσεων των συμμετεχόντων στις τρεις υποκλίμακες του ερωτηματολογίου διενεργήθηκε η ανάλυση διακύμανσης επαναλαμβανόμενων μετρήσεων (Repeated Measures Anova). Τα αποτελέσματα της ανάλυσης έδειξαν σημαντικές διαφορές ( $F_{(43,2)} = 18.67, p < .001$ ), στις απαντήσεις των συμμετεχόντων στις τρεις υποκλίμακες του ερωτηματολογίου. Εξετάζοντας τους μέσους όρους παρατηρείται ότι η επιθυμία των αθλητών για ανταγωνιστικότητα και επιδίωξη προσωπικών στόχων ήταν υψηλότερη σε σχέση με την επιθυμία για νίκη.

**Πίνακας 1.** Περιγραφικά στοιχεία απαντήσεων στις υποκλίμακες του Ερωτηματολογίου Αθλητικού Προσανατολισμού.

	N	Min	Max	M.O.	T.A.	α Cronbach
Ανταγωνιστικότητα	45	85	2.54	1.44	0.51	.89
Στόχος	45	1.00	3.17	1.53	0.59	.84
Νίκη	45	1.00	4.67	2.13	0.87	.86

**Συζήτηση**

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η ανταγωνιστικότητα και η προδιάθεση κατάκτησης προσωπικών στόχων στους αθλητές καλαθοσφαιρι-

σης σε καρότσι βρίσκονται σε υψηλότερο επίπεδο ενώ ο προσανατολισμός στη νίκη ήταν χαμηλότερος. Σύμφωνα με τα ευρήματα, φαίνεται ότι το προφίλ των καλαθοσφαιριστών με κινητικές αναπηρίες αυτής της έρευνας είναι παρόμοιο με το

προφίλ του δείγματος κολυμβητών με αναπηρίες όπου το ερωτηματολόγιο του αθλητικού προσανατολισμού εφαρμόστηκε για πρώτη φορά σε ειδικούς πληθυσμούς (Martin, Adams-Mushett & Smith, 1995). Στην έρευνα των Martin, Adams-Mushett & Smith (1995) οι κολυμβητές με αναπηρίες επέδειξαν υψηλή ανταγωνιστικότητα και προδιάθεση κατάκτησης προσωπικών στόχων, εφάμιλλη με την ανταγωνιστικότητα αθλητών χωρίς αναπηρίες που εξετάστηκε σε προηγούμενες έρευνες (Gill & Dzewaltowski, 1988; Kang, Gill, Acevedo, & Deeter, 1990; Martin & Gill, 1991). Συγκεκριμένα, τόσο οι κολυμβητές με αναπηρίες όσο και οι αθλητές χωρίς αναπηρίες των ερευνών αυτών έδειξαν σε υψηλό βαθμό την τάση να υιοθετούν ταυτόχρονα με τη φιλοσοφία της νίκης και την φιλοσοφία της προσωπικής βελτίωσης (Hardy, Jones & Gould, 1996). Από τα παραπάνω φαίνεται ότι η καλύτερη οργάνωση του αγωνιστικού αθλητισμού ατόμων με αναπηρίες που ισχύει στην Αμερική όπου συντάχθηκαν οι παραπάνω έρευνες σε σύγκριση με την υπάρχουσα κατάσταση στην Ελλά-

δα, δεν αποτελεί παράγοντα που βοηθά στην υιοθέτηση μιας περισσότερο ανταγωνιστικής και επαγγελματικής στάσης των αθλητών τους σε σύγκριση με τους καλαθοσφαιριστές αυτής της έρευνας που επέδειξαν το ίδιο αθλητικό προφίλ.

Μελλοντικές έρευνες που θα εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο οι αθλητές καλαθοσφαίρισης σε αναπηρικό καρότσι κοινωνικοποιούνται μέσω του αθλητισμού μπορούν να δώσουν περισσότερες πληροφορίες για το πώς ο αθλητικός προσανατολισμός αναπτύσσεται.

Περιορισμό της έρευνας αποτελεί ότι το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο δεν έχει εφαρμοστεί στη χώρα μας. Μία πρόσθετη πρόταση για μελλοντική έρευνα θα ήταν να δοθεί σε καλαθοσφαιριστές χωρίς αναπηρία για να γίνουν συγκρίσεις και να διαπιστωθούν τυχόν διαφορές με τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας. Η εφαρμογή επίσης του ερωτηματολογίου σε αθλητές με διαφορετική αναπηρία θα μπορούσε να δώσει μία πιο ολοκληρωμένη εικόνα του αθλητικού προσανατολισμού ατόμων με αναπηρίες στη χώρα μας.

### Η σημασία για τη φυσική αγωγή

Η άθληση κατέχει σημαντική θέση στη συνείδηση των ατόμων με κινητικές αναπηρίες. Αυτό για τον καθηγητή φυσικής αγωγής έχει άμεση πρακτική εφαρμογή και σημαίνει ότι θα πρέπει να τους αντιμετωπίζει σαν αθλητές και όχι σαν μειονεκτικά άτομα. Ο τρόπος αντιμετώπισης των αθλητών με κινητικές αναπηρίες με στόχο την ενίσχυση των κινήτρων τους για την συμμετοχή στον αθλητισμό είναι σημαντικός. Ο καθηγητής φυσικής αγωγής θα πρέπει να επικεντρωθεί στις ικανότητες των αθλητών, να θέτει ενδιαφέροντες και ρεαλιστικούς στόχους, να επικοινωνεί με σαφήνεια, να παρέχει θετική ανατροφοδότηση στην ομάδα του και να προσανατολίζει τους αθλητές προς την επίτευξη προσωπικών και αγωνιστικών στόχων.

### Η σημασία για την ποιότητα ζωής

Η ενασχόληση με τον αθλητισμό των ατόμων με κινητικές αναπηρίες έχει μόνο θετικές επιπτώσεις στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται την ποιότητα ζωής τους. Η ποιότητα ζωής τους αναβαθμίζεται μέσω της άθλησης και της επιδίωξης κατάκτησης προσωπικών στόχων, συντελώντας μ' αυτό τον τρόπο στην ανάπτυξη της κοινωνικότητάς τους, την ανεξαρτητοποίησή τους και την πλήρη ενσωμάτωσή τους στο κοινωνικό σύνολο. Η άθληση βελτιώνει την ποιότητα ζωής των ατόμων με κινητικές αναπηρίες, παρέχοντας σημαντικά ψυχολογικά, φυσιολογικά και κοινωνικά οφέλη. Βοηθάει στη σωστή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους, προσδίδοντας μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, αίσθηση επίτευξης και δημιουργικότητας στο άτομο. Μέσω της άθλησης, τα άτομα με αναπηρίες αποκτούν περισσότερες ευκαιρίες για αυτενέργεια και ανάληψη πρωτοβουλιών, αποβάλλοντας αρνητικές σκέψεις από τυχόν αρνητικές εμπειρίες της ζωής και κακές συνθήκες διαβίωσης. Η ενίσχυση του προσανατολισμού της επίτευξης προσωπικών στόχων των αθλητών με αναπηρίες μπορεί να συμβάλλει στην περαιτέρω βελτίωση των θετικών ψυχολογικών παραμέτρων τους.

### Βιβλιογραφία

Auxter, D., Pyfer, J. & Huettig, C. (2001). *Principles and methods of adapted physical education and recreation*. Saint Louis: Mosby-Year Book, Inc.  
 Brasile, F.M., & Hedrick, B.N. (1991). A compari-

son of participation incentives between adult and youth wheelchair basketball players. *Pa-laestra, Summer*, 40-46.  
 Brasile, F.M., Kleiber, D.A., & Harmisch, D. (1991).

- Analysis of participation incentives among athletes with and without disabilities. *Therapeutic Recreation Journal, First Quarter*, 18-33.
- Campbell, E., & Jones, G. (2002). Cognitive appraisal of sources of stress experienced by elite male wheelchair basketball players. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 19, 100-108.
- Campbell, E., & Jones, G. (1997). Pre-competition anxiety and self-confidence in wheelchair sport participants. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 14, 95-107.
- Campbell, E., & Jones, G. (1994). Psychological well-being in wheelchair sport participants and non-participants. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 11, 404-415.
- Cox, R.H., & Davis, R. (1992). Psychological skills of elite wheelchair athletes. *Palaestra*, 8, 16-21.
- Duda, J.L. (1992). Motivation in sport settings: A goal perspective approach. In G.C. Roberts (Ed.), *Motivation in sport and exercise* (pp. 57-91). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Gill, D.L. (1993). Competitiveness and competitive orientation in sport. In R. Singer, M. Milledge, & L. Tennant (Eds.), *Handbook of research on sport psychology* (pp. 314-327). New York: Macmillan.
- Gill, D.L. & Deeter, T.E. (1988). Development of the sport orientation questionnaire. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 59, 191-202.
- Hardy, L., Jones, J., & Gould, D. (1996). Understanding psychological preparation for sport: Theory and practice of elite performers. Chichester, UK: John Wiley & Sons.
- Horn, T.S., & Lox, C. (1993). The self-fulfilling prophesy theory: When coaches' expectations become reality. In J. Williams (Ed.), *Applied sport psychology: Personal growth to peak performance* (pp. 68-81). Mountain View, Mayfield.
- Kang, L., Gill, D.L., Acevedo, E., & Deeter, T. (1990). Competitive orientations among athletes and nonathletes in Taiwan. *International Journal of Sport Psychology*, 21, 146-157.
- Martin, J., & Adams-Mushett, C. (1996). Social support mechanism of athletes with disabilities. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 13, 74-83.
- Martin, J., Adams-Mushett, C. & Smith, K. (1995). Athletic identity and sport orientation of adolescent swimmers with disabilities. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 12, 113-123.
- Martin, J., Adams-Mushett, C., & Eklund, R. (1994). Factor structure of the Athletic Identity Measurement Scale with adolescent swimmers with disabilities. *Brazilian Journal of Adapted Physical Education Research*, 1, 87-100.
- Martin, J., Eklund, R., & Adams-Mushett, C. (1997). Factor structure of the Athletic Identity Measurement Scale with athletes with disabilities. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 14, 74-82.
- Martin, J.J., & Gill, D.L. (1991). The relationships among competitive orientation, sport confidence, self-efficacy, anxiety and performance. *Journal of sport and Exercise Psychology*, 13, 149-159.
- Perreault, S., & Marisi, D. (1997). A test of multidimensional anxiety theory with male wheelchair basketball players. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 14, 108-118.
- Porretta, D. (1995). Team sports. In J. Winnick (Ed.), *Adapted Physical Education and Sport* (pp. 367-386). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Sherrill, C. (1998). *Adapted physical activity, recreation, and sport: Crossdisciplinary and lifespan*. Boston, McGraw - Hill.
- Sherrill, C., Hinson, M., Gench, B., Kennedy, S.O., & Low, L. (1990). Self-concepts of disabled youth athletes. *Perceptual and Motor Skills*, 70, 1093-1098.
- Sherrill, C., & Rainbolt, W. (1988). Self-actualization profiles of male able-bodied and elite cerebral palsied athletes. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 5, 108-119.
- Weiss, M.R., & Chaumeton, N. (1993). Motivational orientations in sport. In T. Horn (Ed.), *Advances in Sport Psychology* (pp. 61-99). Champaign, IL: Human Kinetics.
- White, S.A., & Duda, J.L. (1993). Dimensions of goals and beliefs among adolescent athletes with physical disabilities. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 10, 125-136.
- Williams, T., & Kolkka, T. (1998). Socialisation into wheelchair basketball in the United Kingdom: a structural functionalist perspective. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 15, 357-369.
- Wyeth, D. (1989). Breaking barriers and changing attitudes. *Journal of Osteopathic Sports Medicine*, 3, 5-10.



## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

## Ερωτηματολόγιο Αθλητικού Προσανατολισμού (SOQ, Gill και Deeter, 1988)

Ερωτήσεις	Υπο-κλίμακες
1. Είμαι ένας αποφασισμένος αγωνιστής. 3. Είμαι ένα ανταγωνιστικό άτομο. 5. Προσπαθώ με όλες μου τις δυνάμεις να νικώ. 7. Ανυπομονώ να αγωνιστώ. 9. Μου αρέσει να αγωνίζομαι εναντίον άλλων. 11. Δυναμώνω όταν ανταγωνίζομαι. 13. Ο στόχος μου είναι να γίνω ο καλύτερος δυνατόν αθλητής. 15. Θέλω να είμαι πετυχημένος στον αθλητισμό. 17. Προπονούμε σκληρά για να πετύχω στον αθλητισμό. 19. Το καλύτερο τεστ των ικανοτήτων μου είναι όταν ανταγωνίζομαι τους άλλους. 21. Προσμένω την ευκαιρία να δοκιμάσω τις ικανότητές μου στον αγώνα. 23. Αποδίδω καλύτερα όταν αγωνίζομαι εναντίον αντιπάλου. 25. Θέλω να είμαι ο καλύτερος κάθε φορά που αγωνίζομαι.	Ανταγωνιστικότητα
4. Όταν αγωνίζομαι, θέτω στόχους για τον εαυτό μου. 8. Είμαι πάρα πολύ ανταγωνιστικός όταν προσπαθώ να επιτύχω προσωπικούς στόχους. 12. Προσπαθώ με όλη μου την δύναμη όταν έχω έναν συγκεκριμένο στόχο. 16. Το να εκτελώ στο μέγιστο των δυνατοτήτων μου είναι πολύ σημαντικό για μένα. 20. Το να επιτυγχάνω τους προσωπικούς μου στόχους απόδοσης, είναι πολύ σημαντικό για μένα. 24. Ο καλύτερος τρόπος για να προσδιορίσω την ικανότητά μου είναι να θέσω ένα στόχο και να προσπαθήσω να τον επιτύχω.	Προδιάθεση κατάκτησης προσωπικών στόχων
2. Το να κερδίζεις είναι σημαντικό. 6. Το να επιτυγχάνω καλύτερα αποτελέσματα από τον αντίπαλό μου είναι πολύ σημαντικό για μένα. 10. Μισώ την ήττα. 14. Μόνο όταν νικώ είμαι ικανοποιημένος. 18. Η ήττα με εκνευρίζει 22. Νιώθω την μεγαλύτερη ευχαρίστηση όταν νικώ.	Προδιάθεση για νίκη